

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Tomus ...**

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1652-1663**

C. 4. De Missæ Fructu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80513](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80513)

Seccio I. De Missâ Receptiones sentent. 91

volunt materialiter illas voces percipere, & videre, quæ sunt, alioquin Cæcus ac Surdus illo præcepto non obligaretur. Volunt ergo illud simul cum Sacerdote Sacrificium offerre.

Cæterum quamvis Præpositus relatus à D. Thom. in 4. dist. 45. dixerit ex intentione Christi Missæ fructum cunctis fidelibus applicari pro dispositione singulorum independentem à voluntate celebrantis: oppositum est contra sensum fidelium, qui iuxta Præpositi sententiam frustra curarent, Missas pro se, vel pro suis dici defunctis. Cum igitur ex Ecclesiæ praxi constet, aliquem Missæ fructum aliis posse applicari: nec Christum hanc applicationem suæ voluntati referre: conveniens institutionis modus, & Ecclesiæ traditioni conformis est, ut hic effectus detur illi, cui Sacerdos offerens tanquam dispensator mysteriorum, ipsum applicuit. D. Thom. quest. 82. art. 6. Coninch. q. 83. n. 155. Suarez. d. 79. sect. 9. Filliuc. tr. 5. n. 73. Auerla. q. 11. sect. 10.

Debet Sacerdos specialiter applicare sacrificium pro determinata persona, ut ipsi conferat speciale fructum tam satisfactionis, quam imputationis. Quia hic est modus communicandi talem effectum. Potest autem offerre pro pluribus, sed determinatis, inter quos integer fructus dividatur iuxta dispositionem designatam ab offerente. Quia hoc totum ab eius intentione dependet. Vasquez. distinct. 138. numer. 74. Granad. part. 3. contr. 3. art. 5. dist. 4. sect. 2. numer. 14.

Si Superior Sacerdoti subdito præcipiat, ut Missam pro tali persona offerat, teneretur obedire. Quia licet Sacerdos in applicandis Missis operetur ut Christi minister, cuius intentio censetur eadem cum intentione celebrantis, & ideo quoad hoc intentio Sacerdotis non subdatur Ecclesiæ, vel Superiori cuiuspiam; à quo possit irritari: subditur vero quoad obligationem offerendi, vel non offerendi, quæ potest esse gravis. Unde quando Superiores subditis præcipiunt, ut Missas offerant pro his, qui exhibere stipendium, vel pro fundatoribus, aut benefactoribus, qui saltem virtualiter contraxisse censentur cum Religione, cui sua bona tribuerint Missarum intuitu, quæ in illa assolent pro fundatoribus, & benefactoribus geri: peccant mortaliter contra virtutem contractum Religiosi, qui Missas iuxta Superioris præceptum non applicent. Fagund. præc. 1. libro 5. capite 10. numero 4. & 6. Henriquez, & Suarez apud ipsum.

Quando vero Superiores præcipiunt, pro devotis amicis, Prælati, Principibus, vel pro conversione Gentilium, aut Hæreticorum, vel pro communibus necessitatibus Missas offerri: subditi sub mortali non tenentur obedire. Quia nec Superiores obligare subditos tam graviter intendunt: cum id potius commendent, quam præcipiant. Fagundez præc. 1. lib. 3. capite 10. numero 6.

Si Sacerdos referat intentionem suam ad applicationem alterius, qui nondum Missam applicavit, quando dicebatur: frustratur Missa suo effectu. Quia hic non potest manere suspensum, nisi celebrans apposuerit secundam, vel tertiam applicationem, quæ fortitur effectum. Franc. de Lugo de Sacrament. lib. 5. capite 3. numer. 41.

Debet Sacerdos, cum celebrat, habere saltem virtutalem intentionem. Quia post Missam dictam haud illam poterit applicare. Non enim potest Missam applicare, nisi dum gerit Christi personam, ut eius nomine dispenset: Sed non gerit Christi personam nisi dum celebrat: Ergo tunc solum poterit Missæ fructum applicare. Coninch. q. 83. n. 167.

CAPVT IV.

De Missæ Fructu.

MISSA effectum aliquem ex opere operato habet, ut causam particularem & proximam illius, id est, vi sacrificij præter omne meritum operantis aliquid infallibiliter conferatur non ponentibus obicem. Quia ex antiquissimo Ecclesiæ tam vso, quam sensu cuncti fideles offerunt Missam, ad obtinendam remissionem peccatorum suorum, vel alienorum etiam: & ad subueniendum humanis indigentis: & sibi persuadent, non pendere Missæ fructum à sanctitate Ministri, sed independentem ab eius merito, vi sacrificij nobis aliquem fructum Dominicæ Redemptionis applicari. D. Thom. 3. parte quest. 79. art. 5. & quest. 82. art. 1. Suarez cum aliis distinct. 79. section. 1. Vasquez. distinct. 229. capite 2. Coninch. questione 83. numero 116. Bonacin. dist. 4. quest. ult. pun. 4. numer. 7.

In particulari verò Missa habet specialem vim, ad impetrandos eos effectus, pro quibus obtinendis offertur. Quia ex Ecclesiæ praxi recepta, semper observatum est, ut celebrans orat in Missâ pro vivis & defunctis, & pro communibus, & particularibus hominum necessitatibus pro quibus etiam in Missali propriæ quædam orationes habentur: quod scilicet semper creditum est, plurimum valere Missam, ad conferendam his præcibus vim impetrandi. Hoc probat ex Patribus Catechismus Romanus tract. de sacrific. Suar. d. 79. sect. 2. Coninch. dist. 83. numer. 118.

Hæc impetratio considerari potest in ordine ad proximè offerentes, vel ad Ecclesiam, quæ remotè offert: vel ad Christum, qui principaliter offert per suum Ministrum. Nec est dubium quin offerentes proximè, firmiter sacrificent, vel offerant, per Missam, sicut per aliqua bona opera, possint impetrare. Rursus Ecclesia quatenus offert mediâtè sacrificium per Sacerdotem, sic per eundem quasi per legatum à se destinatum, Deum orat, ab eoque impetrat, quin obstat malitia Ministrorum, ut aliqua ratione tempore exaudiatur, & bonum aliquod semper Ecclesiæ, saltem in communi proveniat ex Missæ sacrificio, nisi Sacerdos sit præcisus, & vitandus, per quem sicut Ecclesia non vult offerre, sic nec orare, nec impetrare. Suar. distinct. 79. sectione 1. Vasq. distinct. 229. capite 2. Coninch. q. 83. numer. 116.

Missæ sacrificium iuxta suam directam constitutionem ex opere operato remittit penam aliquam temporalem immediatè, quatenus Christus externæ sacrificiationi certam portionem suorum meritorum annexuit ad certum remissionis effectum infallibiliter conferendum.

31

Debet dñ celebrat, habere saltem intentionem virtutalem.

32

Missæ effectus aliquem ex opere operato habet.

33

Habet vim ad impetrandos eos effectus, pro quibus obtinendis offertur.

34

Hæc impetratio considerari potest in ordine ad proximè offerentes, vel ad Ecclesiam, quæ remotè offert: vel ad Christum, qui principaliter offert per suum Ministrum.

35

Missæ ex opere operato remittit penam aliquam temporalem immediatè, quatenus Christus externæ sacrificiationi certam portionem suorum meritorum annexuit ad certum remissionis effectum infallibiliter conferendum.

DISCOBAR
Theob. More
Tom. III. IV.
F. IV.

ius pro quibus offertur, nisi obicem apponant. Hunc effectum meritò ex opere operato vocitatum, quia ponitur independens à dignitate, vel deuotione ministrantis, & ultra meritum recipientis ex promissione Dei certa, quam probat communis Ecclesiae consensus, & Trident. sess. 22. cap. 2. & can. 3. D. Thom. quest. 79. artic. 5. Suar. dist. 79. sect. 6. Vasq. dist. 228. cap. 4. Bellar. l. 2. de Missa. cap. 4. & 7. Henric. l. 9. c. 13. n. 1. qui plurimos citant.

36

Conducit, ad
impetrandum
remissionem al-
terius partis
pœnæ.

Præter illam partem pœnæ, quæ condonatur ex vi satisfactionis applicatæ per Missam, conducit, quoque hoc sacrificium ad impetrandum remissionem alterius partis pœnarum. Quia Missa est per se sufficiens ad impetrandum quodlibet bonum præsertim spirituale, cuiusmodi remissio temporalis pœnæ censetur. Suar. dist. 79. section. 6. Filiuc. tract. 5. num. 68. Fagund. præc. 1. lib. 4. cap. 1. num. 11. Card. de Lugo d. 19. n. 158.

37

Hic effectus
præstari potest
mediate, vel
immediate.

Hic verò effectus præstari potest dupliciter, scilicet mediata vel immediata. Mediata fit quatenus Missæ sacrificium impetrat gratias præuenientes, & viros spirituales ad opera penitentiae præstanda, quibus Deo satisfacere possumus pro pœnis peccatorum nostrorum, vel alienorum etiam quoties aliis satisfactionem nostram applicamus. Et hunc modum satisfactionis dari de facto censeo. Aversa de Eucharistia quest. 11. sect. 11. & de penitent. quest. 3. sect. 3. Immediata fieret, si per Missam orationi coniunctam impetraretur remissio pœnæ debitæ peccatis illorum, pro quibus oratur, nihil illis inferri operantibus.

38

Quatenus
propitiatoriu
est hoc sacri-
ficium, confert
aliquomodo
primam gra-
tiam.

Sacrificium Missæ quatenus propitiatorium est, confert primam gratiam, & remittit peccata mortalia saltem aliquomodo: quod ita certum est apud Catholicos, ut oppositum censeatur erroneum. Quia hoc significant verba illa consecrationis: *Qui pro vobis, & pro multis effundetur in remissionem peccatorum.* Quæ merito Patres de sacrificio explicant inueniunt; nam in Cruce nullus Calix profusus est. Quare Concil. Brachar. III. c. 1. & Iulius Papa in cap. omne crimen de consecrat. dist. 2. dicunt, omne crimen, atque peccatum, oblati Deo sacrificiis, deleti. Ballam. lib. 5. de Missa, cap. 2. Henric. lib. 9. cap. 15. n. 1. Suar. d. 79. sect. 3. Vasq. d. 228. c. 1. Bonac. d. 4. q. ult. punct. 3. num. 2. Coninch. q. 83. num. 137. Martinon. de Eucharist. d. 39. num. 1. & 2.

39

Quatenus
placet Deum,
hic effectus est
infallibilis.

Porro effectus Missæ, quatenus placat Deum & eius indignationem auerit, infallibilis est tali mensura, qualem Deus in eius institutione designauit. Quia effectus, quem Missæ sacrificium habet, ut propitiatorium est quoad remissionem pœnæ iuxta mensuram institutionis suæ, semper est infallibilis, si obex non apponatur, ut communiter Theologi fatentur: Ergo pariter erit infallibilis quoad placandum Deum in ordine ad remissionem culpæ, cum uterque effectus ab eadem virtute propitiandi procedat. Card. de Lugo d. 19. n. 143.

40

Quatenus
impetratoriu
est, habet sa-
pe effectum
aliquem in-
fallibilem.

Quatenus autem hoc sacrificium impetratorium est, habet semper effectum aliquem infallibilem in subiecto capaci. Et quidem si peccator oret, & Missam faciat pro sua conuersione offerri, nec opponat impedimentum, impetratio specialium auxiliorum infallibilis erit, saltem ex promissione præcibus facta. Suarez

dist. 79. section. 3. Filiuc. tractatu 5. numero 61.

Præterea ob Missæ sacrificium illa semper auxilia Deus confert, quibus quantum est ex se, sincere expetit peccatorem conuertere: & peccator conuerteri possit, si velit. Vnde nos Missam licite offerimus ad impetrandum auxilium efficacius, & frequenter illud impetramus; interdum verò datur inefficax secundum diuinæ voluntatis consilium. Censeo tamen propter Missam dari semper auxilium validius, & efficacius quoad actiuitatem internam, quam sine Missa daretur eidem peccatori. Quia sic decet tanti sacrificij dignitate. Colligo, auxilia, quæ per Missam conferuntur, non esse semper efficacius, & sufficere ad dignitatem Sacramenti sufficientia esse. Quia sicut sufficit, ut gratia Sacramentalis sufficientia inducat auxilia: sic etiam sufficit, ut Missa pro peccatoribus oblata sufficientia auxilia causet. Nec expedit, impetrationem auxiliorum efficacium infallibilem esse, ut semper cum timore, ac tremore nostram salutem operemur. Suar. d. 79. sect. 3. Fagund. præc. 1. lib. 4. cap. 2. n. 18. Bonac. d. 4. quest. ultim. punct. 3. num. 4. Coninch. dist. 83. n. 140.

41

Ob Missæ sa-
crificium Deus
seper illa co-
fert auxilia,
quæ possit
peccator con-
uertere.

Non confert Missa ex opere operato gratiæ sanctificantis augmentum in illis iustis, pro quibus offertur. Quia aliquo vtiliter offerremus Missam pro paruulis, amentibus, ac phreneticis ad augendam ipsorum gratiam ex opere operato: quod tamen est contra sensum, & praxim fidelium, & valde temerarium. Verum quamvis Missa non impetret immediatè gratiæ augmentum, mediata potest illud impetrare, dum offertur pro iustis, ut illud conferatur auxilium excitans adactus virtutis eliciendos, quibus eorum gratia meritorie augeatur. Quia si Missa peccatoribus impetrat auxilium excitans ad conuersionem: cur non pariter iustis impetrabit auxilium ad augendam meritorie gratiam frequenter efficacem, interdum inefficacem: semper tamen quoad internam actiuitatem validiorem, quam quæ sine Missa concederetur. Suar. d. 79. sect. 3. Vasq. d. 228. c. 3. Coninch. q. 83. n. 131. & 137.

42

Non autem
confert gratia
sanctificantis
augmentum ex
opere operato.

Conducit Missa ad remissionem venialium saltem mediata, scilicet per impetrationem auxiliorum, quibus eliciantur actus ad venialium remissionem expiationem disponentes. Quia Trident. sess. 22. c. 2. profatur, per Missam applicari virtutem passionis in remissionem eorum, quæ à nobis quotidie committuntur, peccatorum, nempe venialium. Vasq. d. 228. c. 3. Suar. d. 79. sect. 5. Fagund. præc. 1. lib. 4. cap. 4. num. 1. Coninch. quest. 83. num. 136. Bonac. d. 4. q. ult. punct. 3. num. 5.

43

Conducit ad
remissionem
venialium re-
missionem.

Secluso quouis actu, quo peccatum veniale formaliter, aut virtualiter detestemur, potest nobis per vim huius sacrificij remitti sine mutatione nostrâ physicâ, quæ vel gratiam habitualē, vel donum aliud recipiamus, vel aliquem eliciamus actum. Quia cum veniale peccatum non relinquit propriam maculam, quæ priuationem includat alicuius doni: sed solam deordinationem habitualem respectu Dei displicentis in homine propter actum præteritum: potest Deus tollere maculam venialem, dum non detur obex actualis, aut habitualis complacentiæ, per mortalem condonationem externam, sine physicâ muta-

44

Secluso quo-
vis actu, po-
test nobis ve-
niale vi Mis-
sæ remitti.

Sectio I. De Missa Receptiores sententia. 93

mutatione illius, qui venialiter peccauit. Suar. d. 79. *sect. 5.* Coninch. q. 83. *num. 1.* 6. Fagund. *prae. 1. 4. c. 4. n. 5.* Quid circa hac de facto Missa gerat, *sect. 2.* expendam.

45 Ad hac Missa valet ad impetranda temporaria bona, quatenus spiritualibus defuerint. Quia Ecclesia Missam offert pro fructibus terrae, pro pace, pro infirmis, & in Canone dicit, offerri pro *spe salutis, & incolumitatis nostrae*, & peculiariter orationes adhibet in Missa pro bonis temporariis ad impetrandam pluiam, & serenitatem, ad famem depellendam, tempestatem, ac pestem ablegandam: supponens utique, posse talia bona per Missam obtineri, quae petitionem omnem reddit efficacior, & faciliorem omnium bonorum impetrationem: faciliorem inquam, non infallibilem. Nam hac bona non debent absolute peti, sed solum quatenus Deus viderit expedire. Coninch. q. 83. *n. 13* 6. Card. de Lugo d. 19. *n. 11.*

46 Dixi superius, dari quatuor Ordines offerentium Missae sacrificium: Christum Dominum, Ecclesiam, Sacerdotem celebrantem, & omnes alios cum Sacerdote concurrentes ad offerendum. Circa primum scio aliquos voluisse, Missae quatenus praesentatur offerri, respondere fructum quem pro libito Dominus alicui applicet. Citatur *Scotus quodl. 20.* Sed neque hoc ille asseruit, nec asseri cum fundamento potest. Quia sicut Christus iam per se nullum sacrificium offert, ita nec huius fructum per se cuiquam applicat; sed per Ecclesiae ministros; nec habet fructum distinctum ab eo, qui oblationi Sacerdotis respondet. Suar. d. 79. *sect. 8.* Filliuc. *tr. 5. n. 72.* Coninch. q. 83. *n. 149.* Circa secundum, & tertium *sect. 2.* Problemata instituantur.

47 Iam vero si roges, pro quibus Missa possit offerri, eiusve fructus applicari? Certum est, principalem offerentem, (quem *num. 45.* diximus esse Christum) offerre Missam non posse pro se ipso. Quia ut ait Apostolus *Hebr. 7.* non habet ullam necessitatem (quemadmodum Sacerdotes) prius pro suis delictis Hostias offerre. At ceteri Sacerdotes offerre possunt pro semet ipsis, cum ipsi Missae fructu indigeant. Possunt quoque pro aliis offerre, ut constat ex Paulo *Hebr. 5.* & ex Canone Missae, & ex ipsa naturae sacrificij, quod pro aliis etiam est institutum. Quapropter in ordinatione datur Sacerdoti potestas offerendi pro viuus & defunctis.

48 Sacerdos quidem non solum potest, sed etiam debet Missam offerre pro tota Ecclesia Militante, omnibusque eius membris, specialiter pro praecipuis, quae nominari solent. Quia debet Sacerdos se conformare Canoni Missae, ubi dicitur, sacrificium offerri pro Ecclesia sancta Catholica, pro Papa, pro Antistite, pro Rege, & omnibus Orthodoxis. Monuerim tamen, illam obligationem non esse iuris diuini, nam ex illo non habetur: sed ab Ecclesia imponi, dum illa verba praescribit. Quare Sacerdos quatenus offert Ecclesiae nomine, nec licet, nec valide potest, aliquem ab hoc generali fructu excludere, quia non potest intentionem Ecclesiae mutare. Laym. *l. 5. tr. 5. c. 2. n. 16.* Bonac. *d. 4. quae. ultim. puncto 5. numer. 2.* & 3. Suarez *dist. 78. sect. 2.*

49 Potest offerri Missa pro quibuslibet excommunicatis indirecte, quatenus offeratur directe pro

Prouinciis haerese infectis, vel pro vitis Apostolicis, qui procurant reductione excommunicatorum. Quia hoc nullibi prohibetur. Potest celebrans suo nomine tanquam persona priuata orare, & offerre Missam pro quolibet excommunicato, etiam non tolerato quatenus actio sacrificandi est opus operantis, habens ut sic vim impetrandi, vel etiam satisfaciendi. Quia hoc non est prohibitum ab Ecclesia, sed solum publicum sacrificium, ut offeratur nomine Christi, vel Ecclesiae cum omnibus Ecclesiae suffragiis. Non licet pro non toleratis Missam offerre. Quia grauius praescribit Ecclesia, ne Sacerdos in nomine Christi, vel Ecclesiae Missam pro his offerat. At si Sacerdos de facto celebret pro non toleratis, ut Ecclesiae personam gerit, applicatio Missae non valet: ut autem gerit Christi personam, applicatio, quamvis illicita valet, si sit capax subiectum. Quia Ecclesia sub prohibitione tollit omnem fructum sacrificij, qui suo nomine non toleratis posset provenire; non vero potest tollere fructum Christi nomine prouenientem; hic enim solummodo a celebrantis in nomine Christi voluntate dependet. Conueniunt Doctores.

50 Pro peccatoribus etiam publicis potest Missa offerri quoad bonorum spiritualium impetrationem, vel etiam temporalium, quae ad animi publicis conferant salutem. Sic in Missali peculiariter orationes habentur pro peccatorum expiatione, nimirum ut virtute Missae conferantur peccatoribus auxilia gratiae peculiaria tam ad conuersionem, quam ad euiranda noua peccata per obseruantiam praepiorum: ut simul etiam excitentur Angeli custodes ad Deum pro suis alumnis exorandum, ut impediatur Diabolus, ne plus nimio noceat, vel tentet, neque ligatos teneat homines in continuo criminis affectu. Quoad satisfactionem vero non prodest illis; quia non sunt capaces. Vasq. d. 227. *n. 4. & 25.* Suar. d. 72. *sect. 2.* Auerla q. 11. *sect. 10. §. 7.* Henric. *l. 9. c. 15. n. 2.*

51 Infantes quoque licet sint satisfactionis incapaces, possunt ex Missa impetrationis fructum recipere. Idem Clemens Roman. *l. 8. Constitutio. c. 10.* iubet, in Missam solemnem pro infantibus orare, ut eos Dominus reddat suo in amore perfectos, & ad mensuram perducat aetatis. Energumeni si sint adulti, & iusti, fructum etiam satisfactionis percipient. Quia Concilium Eliueritanum *c. 29.* solum prohibet, Energumenos Missa ministrare, vel eorum nomen ad Altare cum oblatione recitari, qui propter publica peccata traditi fuerant demonis potestati. Na de ceteris Energumenis fidelibus *c. 37.* decernit, non esse negandam ipsis communionem: Ergo non denegandus erit fructus satisfactionis ex Missa prouenientis. Suar. d. 72. *sect. 2.* Laym. *l. 5. tr. 5. cap. 2. n. 6.* Filliuc. *tr. 5. n. 44.* & alij communiter.

52 Pro defunctis in Purgatorio existentibus potest Missam offerri definit Trident. *sess. 22. c. 2.* & Et pro defunctis in Purgatorio existentibus. Consentiunt Patres ac Doctores Catholici contra Nouatores. Quia animae in Purgatorio existentes sunt membra viua corporis Ecclesiae, & torquentur pro delictorum reatu: Ergo iuari possunt sacrificiis, quorum fructus satisfactionis ipsis applicetur infallibili lege. Bellarmin. *tom. 3. lib. 2. de Missa, cap. 7.*

Pro

FISCOBAR
Theod. More
Tom. II. IV
F. IV

53 Pro defunctis damnatis non potest Missa offerri. Quia cum sint extra salutis statum, & omnis beneficii gratuiti incapaces, nec satisfactionem, nec impetrationem Missae possunt participare. D. Thom. 3. p. 2. q. 52. art. 3. Bellarm. lib. 2. de Missa, c. 6. Vasq. d. 227. c. 5.

54 Impropiè demum dicitur Missa pro sanctis beatis offerri non quoad satisfactionem, qua non indigent: nec directè quoad impetrationem gloriae accidentalis; nam hæc habet in beatis singulis determinatam legem, quæ directè non pendet ab orationibus nostris; sed quo ad agendas gratias Deo pro beneficiis in beatos collatis, & ad ipsos Sanctos honorandos, & inuocandos. Vasq. d. 227. c. 5. Bellarm. lib. 2. de Missa, cap. 8. Fagund. præc. 1. lib. 3. c. 11.

55 Quodnam requiritur in iis, pro quibus Missa dicitur, ut eius fructum percipiant. Profectò quatuor communiter requiruntur, capacitas scilicet, status, indigentia, dispositio. Capacitas confertur communiter per Baptismum. (Sed iam vidimus suprà, quo ad impetrationem prodesse non baptizatis, & infidelibus; & fortan etiam quo ad satisfactionem catechumenis.) Status requiritur viatoris, quo nomine comprehenduntur etiam animæ Purgatorii, quia nondum ad ultimam gloriae terminum perueniunt. Requiritur indigentia, nempe ut illi, pro quibus sacrificium offertur, habeant aliquem reatum poenae temporalis ex culpa relictum, ut Missa satisfactionem participent. Quia si culpa nondum sit remissa, huiusmodi culpa poena non remittitur. Nec enim institutioni Missae, nec rationi est consonum, ut stante culpa, eius poena remittatur. Denique requiritur dispositio; sed certum est, quoad impetrationem prodesse Missam etiam peccatoribus. Suar. d. 34. sect. 10. Fagund. præc. 1. lib. 4. c. 1. n. 19. & alij communiter.

56 Quæsieris, utrum Missae valor sit infinitus? Certè valor Missae quatenus offertur à Christo principaliter, & à Sacerdote Christi personam gerente, valorem habet infinitum. Quia tunc tam res oblata, quam primarius offerens est Christus Dominus habens infinitam dignitatem, & sanctitatem ob hypostasim divinam, unde sufficientem habet proportionem, ut possit ad infinitum effectum operandum institui. Suar. d. 79. sect. 11. Coninch q. 83. n. 179.

57 De valore itaque Missae nulla est dubitatio, tota quaestio circa fructum versari potest. Valor enim distinguitur ab effectu; nam valor significat dignitatem moralem huius oblationis, ut sufficere possit ad meritum, satisfactionem, & impetrationem, si iuxta divinam institutionem ad aliquod eorum referatur. Effectus autem est id, quod de facto fitur, vel dari potest iuxta divinam institutionem, quæ completam vim proximam producat ad talem effectum tali sacrificio contulerit. Et quidem valor Missae, quatenus est opus operantis proximi (nempe Sacerdotis vel aliorum coofferentium) finitus est, sicut aliorum operum. Quia in hac oblatione magis attenditur offerentis dignitas, & deuotio, quæ finitæ sunt in hoc casu: quàm dignitas, seu quantitas rei oblate. Alioquin oblatio, qua Deipara suum Filium in Templo obtulit, valorem habuisset infinitum. D. Thom. 3. p. 2. q. 79. n. 5. Card. de Lugo d. 19. n. 254.

58 Fructus Missae potest dici, vel infinitus inten-

sus, vel extensus: uterque rursus sumi potest syncategorematicè, vel syncategorematicè; fructus esset, infinitus syncategorematicè intensus, si simul remitteretur debitum infinitæ poenae simpliciter, vel impetraretur aliquid infinitum simpliciter; sed neutrum unquam contingit, & ideo conveniunt Doctores, Missæ fructum esse intensus syncategorematicè finitum. Quia Deus nolit, conferri per Missam infinitum simpliciter effectum; sed finitum, ac determinatum, quem ipse novit; & nos colligimus ex Ecclesiae praxi, plures Missas applicatas eidem: quia scilicet sentit, unicam non semper totius poenae remissionem, vel totius petitionis impetrationem conferre. D. Thom. in 4. d. 45. q. 2. a. 4. quaest. 1. n. 3. ad 2. Suar. d. 79. sect. 11. Filiuc. tr. 5. n. 83. Coninch. q. 83. n. 191. Bonac. cum aliis d. 4. q. ult. punct. 4.

Fructus hic dici potest infinitus intensus syncategorematicè, quatenus crescere potest quoad satisfactionem iuxta dispositionem eorum, quibus applicatur: & sicut dispositio crescere potest sine termino: sic pariter remissio poenae crescere potest in infinitum. Similiter quoad impetrationem crescere potest in infinitum, quatenus nunquam possumus aliquid petere, quo non possumus petere, ac impetrare aliquid maius, si nimirum offerentium deuotio, vel multitudo crescat; si quidem singulis conferentibus particularis fructus impetrationis, & satisfactionis, minor, vel maior secundum maiorem, vel maiorem ipsorum dispositionem, correspondet. Vasq. d. 230. n. 15. Coninch. q. 83. n. 187. Card. de Lugo d. 19. num. 242. Auerla q. 11. sect. 9. §. 5. intelligitur.

Extensus diceretur infinitus syncategorematicè Missæ fructus, si videlicet simul infinitis hominibus poena finita remitteretur: vel bonum aliquod infinitum posset impetrari. At cum nunquam dentur infiniti homines simul, certum est, non dari fructum extensus syncategorematicè infinitum. Doctores proximè citati.

Quando plures offerentes, seu coofferentes ad idem numero sacrificium concurrunt, singuli quatenus offerentes sunt, accipiunt integrum fructum, non minorem, quàm si vnus offerens daretur. Vnde talis fructus dici potest syncategorematicè infinitus extensus. Quia hic fructus adscribitur offerentibus, quatenus cum debita dispositione cooperantur ad tanti sacrificij oblationem; sed multiplicatis offerentibus multiplicatur dispositio, & oblationes: Ergo fructus debet ad offerentium numerum multiplicari. Suar. d. 79. sect. 12. Filiuc. tract. 5. n. 86. Merat. tom. 3. de Euch. d. 38. n. 4. Diana p. 5. tr. 14. resol. 112.

Missæ fructus quo ad impetrationem est infinitus extensus syncategorematicè, quatenus Missa pro multis oblata, non minus impetrat singulis, quàm si pro vno tantum offerretur. Quia impetratio sola Dei misericordia nititur, & respicit meram ipsius liberalitatem: At ad hanc accipiendam Missæ sacrificium est infinitè Deo gratum, nam ex parte principalis offerentis, quàm ex parte rei oblate, cuius valor semper excedit quemlibet beneficiorum numerum: Ergo ex se sufficiens est ad impetrandam quamlibet beneficiorum multitudinem. D. Thom. in 4. dist. 45. quaest. 2. art. 4. quaest. 1. n. 3. Suar. dist. 79. sect. 12.

Sectio I. De Missâ Receptiones sentent. 95

63 *filluc. tract. 5. n. 91. Auer. q. 1. sect. 7. Valq. d. 230. c. 2.*

Denique Missâ fructus quoad satisfactionem quæ correspondet illis, pro quibus Missâ dicitur, quæ correspondet illis: quare si pro multis offeratur, in singulis proportionem servat: minuitur. Quia in singulis diuina sic facta censetur, ut cuiuslibet oblationi determinatus respondeat effectus qui totus applicari possit vni, vel multis: non autem in singulis multiplicari, sed diuini iuxta ipsorum numerum. Institutionem hanc colligimus ex communi praxi iam Apostolicis confirmata decretis, quibus iubentur Sacerdotes vni soli Missam applicare, non pluribus, cum ab vno recipiant stipendium. D. Tho. Scot. Gabr. & alij, quos sequitur Suar. d. 79. sect. 12. Henr. l. 9. c. 19. n. 1. Bonac. d. 4. q. 9. vlt. p. 1. c. 4. n. 6. Diana p. 4. r. 4. r. 10. l. 19. c. 6. p. 5. r. 12. r. 10. l. 8. 1.

CAPVT V. De celebrandi Tempore.

64 *Q*ui post ordinationem Sacerdotis per annum non celebrat, non delinquit. Quia licet detur præceptum celebrandi, non ita videtur vigere post Sacerdotium susceptum, ut mox debeat nouus Sacerdos celebrare: Requiritur ergo congruum temporis spatium ad ritus, & ceremonias addiscendas, & multo magis ad animæ preparationem, & ad deuotionis fomentum. Filluc. r. 5. n. 95. & alij.

65 Si detur causa iusta non celebrandi per diuturnum tempus, non erit peccatum abstinere. Quia quamvis sit Sacerdotibus impositum celebrandi præceptum, hoc habet, sicut alia suas iustas excusationes. Filluc. r. 5. n. 95. Suar. d. 82. sect. 2. & alij communiter.

66 Si vero Sacerdos sine iustâ causâ per diuturnum tempus à celebratione abstinere, regulariter lethale peccatum committit: Quia quidquid sit de principis intrinsicis obligationis celebrandi, extrinseca principia satis celebrationem faciunt. Nam Sacerdos nunquam, vel rarissime celebrans communiter, spirituale detrimentum, periculum liberius delinquendi, & aliorum scâdâlium incurrit. Nec moraliter hæc omnia possunt à nunquam, vel rarissime celebrante vitari. Manuel in sum. p. 1. c. 247. de Missâ. n. 4. Card. de Lugo d. 20. sect. 1. Suar. d. 82. sect. 1.

67 Simplex Sacerdos die festo (quando non est alius, qui celebret) tenetur sub mortali facere Sacram, quod laici possint audire ad præceptum implendum. Quia charitas obligat ad succurrendum necessitati præteritum spirituali proximi, quoties commodè possumus: sed ille Sacerdos tunc potest tali fidelium necessitati succurrere: Ergo tenetur. Datur autem vera necessitas, quia licet populus non peccaret non audire tunc Sacram, priuaretur tamen spirituali fructu, quem ex facti audicione perciperet, pluribus forsitan necessitatum ad vires animi reparandas. Profecto rarissime Sacerdos in festo populum sine Missâ relinquit, quin aliquam infamiam notam incurrat, quam ex charitate propria tenetur evitare. Manuel in sum. r. 1. c. 247. n. 6. Mouret p. 3. c. 5. §. 8. m. 1.

Ex lib. & Mend. Theol. Moral. T. III.

Certe iure diuino nec singulis Sacerdotibus, nec singulis Ecclesiis, nec Ecclesiæ toti præcipitur, vel prohibetur quotidianum sacrificium. Quia nullibi reperitur talis determinatio temporis iure diuino facta. Suar. d. 82. sect. 2. cum alijs.

Cathedralibus Ecclesiis quotidianæ celebrationis inest obligatio. Quare debent Episcopi, vel Præfetti talium Ecclesiarum curare, ne desit vllâ die in illis sacrificium. Quia ex c. l. i. ratur, de consecr. d. 2. & c. cum creatura, de celebr. Missar. præscribitur. Inuit Ecclesiæ consuetudo, quæ vim legis habet, & communis sensus fidelium, qui graui scandalo pungerentur, si sine iustâ causâ in his Ecclesiis sacrum omitteretur. Quare censo eis stipendia cum hac obligatione exhiberi. Sotus in 4. dist. 13. quest. 2. artic. 2. Valq. d. 232. num. 13. Filluc. r. 5. num. 104. Coninch. q. 83. n. 203. Azor. tom. 1. l. 10. c. 24. q. 2. Laym. l. 5. r. 5. c. 3. n. 5.

68 Eisdem rationibus hoc extenditur communiter à Doctoribus ad Ecclesias Collegiatis, si sufficientem habeant numerum Sacerdotum. Item ad Conuentus, vbi mediocri saltem sit sacerdotum numerus. Imò ad Ecclesias Parochiales, quæ si suppetit numerus competens Sacerdotum. At in his attendi debet consuetudo, seu constitutiones Synodales cuiusque Diocesis. Valq. d. 232. n. 13. Coninch. q. 83. n. 205. Laym. l. 5. r. 1. c. 3. n. 2.

69 In cunctis anni diebus, triduum Maioris Hebdomadæ si demas, celebrare licet, nisi forsan obster interdictioni alicubi. Feria sexta Maioris Hebdomadæ celebrare non licet. Declarauit Innocent. l. cap. Sabbatho, de consecr. dist. 3. fatuus: *id est in traditione Ecclesiæ habet, isto biduo Sacramenta penitus non celebrare.* Quare Sacerdos in officio solemnium Parasceues non consecrat, sed hostiam pridie consecratam, & asseruatam consumit sine sanguine sub speciebus vini, quæ consuetudo generalis, & vetus inuolabilis vique ad hæc tempora perseverat. Quia cum Ecclesia recolat eâ die realem Christi passionem, & cruentum sacrificium, non repræsentat mysticè, nec immolat incruentè. D. Thom. 3. part. quest. 83. art. 2. ad 2. Sabbatho sancto similiter olim prohibitum fuit celebrare, ut constat ex præfato textu, nam Ecclesia per totum etiam illum diem in ieiunio, luctu, & repræsentatione mortis Domini cæ perseverabat, Missamque Resurrectionis nocte celebrabat in ipsâ. Postea verò Missâ Resurrectionis anticipata fuit ad ante meridianum Sabbathi tempus. Constat ex praxi Doctorum consensu.

70 An liceat eodem die sæpius celebrare: si roges, respondeo iure naturali vel diuino veritè non esse: iure tamen Canonico prohiberi. c. suscipi, de consecr. d. 1. c. Consultuisti. c. Te referent de celebr. Missar. Ita D. Tho. 3. p. q. 83. a. 2. ad 5. Inducitur hæc in capitulis duplex prohibitionis ratio, prima mystica scilicet ad repræsentandam sufficientiam vniici sacrificij cruenti Christi Domini: secunda moralis, quia vix potest homo se dignè singulis diebus ad Missam vnicam præparare.

71 Quæ huius prohibitionis exceptiones in præfato c. Consultuisti continentur, prima Natiuitatis Domini, secunda occurrentis necessitatis. Et quidem die Natalis Domini tres Missæ dicuntur, ut triplicem Christi generatio diuina, temporalis, & spiritualis indicetur. D. Tho. q. 83. a. 2. ad 2.

Circa

68 *iure diuino nec præcipitur nec prohibetur celebratio quotidiana.*

69 *Cathedralibus Ecclesiis debet quotidie Missam celebrare.*

70 *Et Collegiatis, & Conuentibus, & Parochialibus, si sufficientes sit Sacerdotum numerus.*

71 *Cuius anni diebus celebrare possunt præter traditionem Ecclesiæ habet, isto biduo Sacramenta penitus non celebrare.*

72 *Veritè est iure canonico, sæpius in die celebrare.*

73 *Duplex est exceptio: Natiuitatis Domini, & occurrentis necessitatis.*

EPISCOBAR
Theod. More
Tom. III. IV
Ep. IV